

Odmev iz Afrike.

Ilustriran mesečnik
v prosep afriških misijonov s
prilogo „Klaverjev koledar“.

Izdaja

Klaverjeva družba.

Ljubljana, Pred škofijo št. 8.

Stane za celo leto K 3.—,
s koledarjem K 4.50.

Naročila naj se naslavlajo:
DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA, LJUBLJANA,
Pred škofijo št. 8.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Prošnje glede sprejema za »pomožno misijonarko« je treba nasloviti naravnost na glavno voditeljico Klaverjeve družbe: g. grofica M. T. Ledóchowska, Rim 23, via dell' Olmata 16, ali pa: Tajništvo vrhovnega vodstva Klaverjeve družbe, Ljubljana, Pred škofijo 8.

VSEBINA:

Dušna premija. — Odločilna ura svetovnega misijona. — Križem Afrike. — Apostolski vikarijat dežel Galas. — Črnci in vojska. — Kratka misijonska poročila. — Misijonski zavod za Eritrejo v Rimu. — LISTEK: Marija - zvezda misijonskega poklica. — Marijino češčenje ob Zlatem obrežju. — Tolažilne besede v sedanjih bridkostih. — Sv. Peter Klaver deli živila zamorcem. — SLIKE: Škof Jarousseau s svojimi seminaristi in † p. Elija. — Zemljevid Afrike. — P. Papetard. — Svetinja p. Papetarda z zmečkano kroglo.

Darovi

od 1. prosinca do 29. svečana 1920:

Za afrik. misijone . . . K	12064'38	Darovi brez podatkov K	1117'70
Za sv. maše . . . . . K	4029'—	Za Klaverjevo družbo K	663'60
Za stradajoče . . . . . K	124'—	Podporniški prispevki K	2589'—
Za gobavce . . . . . K	59'10	Prispevki udeležnikov	
Za bolne na dremavici K	13'—	Klaverjeve družbe . K	29'70
Za odkup suznjev . . . K	10294'55	Za cerkev sv. Jožefa . K	3'—
Botrinski darovi . . . K	10823'44	Za nabavo monštrance K	3'—
Darovi za krščence . . K	210'20	Za očete sv. Duha . . K	2'—
Za semeniščnike . . . K	1144'—	Za odkup deklice, kot	
Za katehiste . . . . . K	1955'90	čisti dobiček igre	
Za zamorske otroke . . K	365'17	»Bogomila«, ki so jo	
Za kruh sv. Antona . . K	10725'84	igrali člani Marijin.	
Za Klaverjev vinar . . K	234'36	vrta v Radečah . . . K	60'—
Za Zvezo otrok za Afr. K	492'97	Za zamorčke, nabrano	
Za mašno zvezo . . . . K	2927'43	na shodih Mar. vrta	
Za misijonsko zvezo . K	297'70	v Radečah . . . . . K	22'—

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca junija:

Dne 11. junija, na praznik sv. apostola Barnaba.

Dne 29. junija, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla.

Meseca julija:

Dne 1. julija, na praznik sv. Krvi Jezusove.

Dne 25. julija, na praznik sv. apostola Jakoba.

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obisk cerkve, molitve za razširjanje sv. vere po namenu sv. očeta.

Škof Jarosseau, apostolski vikar dežel Galas, s svojimi seminaristi.
Prvi v zgornji vrsti je † p. Elija. (Besedilo glejte str. 38!)

DUŠNA PREMIJA!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov opravijo afriški misijonski škofje in misijonarji letno 500 svetih maš.

Odločilna ura svetovnega misijona.

Piše o. Holzapfel S. V. D.

Odločilna ura za svetovni misijon je odbila. Svetovna vojska je bila naravnost kriza za krščanstvo. V očeh poganov je veljala doslej vsa Evropa za krščansko, evropejska kultura kot krščanska. Sedaj so pogani videli propad te kulture in iz tega lahko po svoje sklepajo tudi o propadu krščanstva. Pred vojsko so se krščanstvu v poganskih deželah odpirala vsa vrata. Ali se ne bodo sedaj ta vrata zaprla in pogani dejali: »Mi smo vendarle boljši ljudje?« — »Evropejci nas imenujejo barbare,« piše neki po-

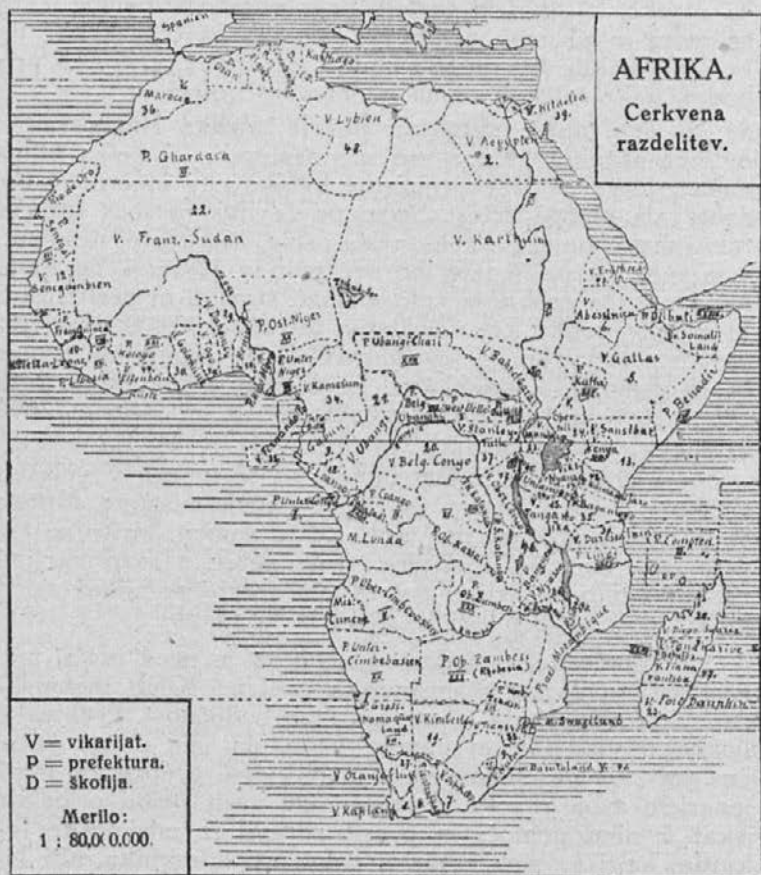
ganski list; »toda zdi se, da je bolje, ako ostanemo barbari, če evropejska civilizacija res ne zna ustvarjati nič drugega kakor samo moralno in razdejalno orožje.« Torej moramo poganom dokazati, da ni bilo krščanstvo, ampak moderno poganstvo povod svetovne morije. Biti mora dovolj misijonarjev, ki bodo umeli kovati iz svetovne vojske orožje za Kristusa in ki bodo poganom, kazaje na svetovno vojsko, govorili: »Glejte, tako daleč privede moderno poganstvo. Ti novodobni pogani so krščanstvo vrgli iz Evrope in zato je prišla nad njo ta vojska. Če se hočete obvarovati pred podobno nesrečo, t e d a j h K r i s t u s u ! — Očitajte krščanstvu, da ni moglo zabraniti vojske. Toda tega so krivi oni, ki so krščanstvu takorekoč zvezali roke. Žalosten dokaz temu je jetnik v Vatikanu.« — Vse to treba povedati poganom, in sicer kmalu, da se krščanstvu onkraj morja za vselej ne izpodmaknejo tla. Ako pa bomo umeli izkoristiti to odločilno uro svetovnega misijona, tedaj bo za misijone med pogani nastopila cvetoča doba kot nikdar poprej. — K podpiranju misijonov naj nas nagiba rešitev lastnega krščanskega mišljenja. To se pač najbolj udelevuje v delovanju za misijone; ako za to delovanje nima več moči, prične umirati. In kolika škoda, če bi nas bila vojska oropala najvzvišenejšega v naši sveti veri: vseobsegajoče krščanske ljubezni.

Križem Afrike.

Še nikdar niso misijoni v apostolskem vikarijatu **Dar-es-salaam** preživeli žalostnejših časov kot sedaj. Pomanjkanje misijonarjev zadnji dve leti v 21 postajah je napravilo ogromno škode. Več cerkva in stanovanj misijonarjev je bilo popolnoma razdejanih, istotako vse vaške šole. Uničene so v njih tudi črede in velika večina pohišva. Začeti bomo morali popolnoma nanovo. **Benediktinci** se še doslej nismo mogli vrniti v svoje misijone. Toda v šestih glavnih postajah jih začasno nadomeščajo beli očetje in konzolatje. V teh postajah se misijonsko delovanje polagoma vrača v stari tir nazaj; le domačih katehistov radi pomanjkanja denarja nismo mogli namestiti v tolikem številu ko prej. Od 681 jih sedaj le kakih 20 opravlja svojo službo. V obžalovanja vrednem stanju so tudi domovi za gobavce. Le malo nam je bilo mogoče

pomagati tem nesrečnežem in tako se jih je mnogo vrnilo nazaj v svoje vasi.¹

Misijon Keimoes v vikarijatu Reka Oranje nujno potrebuje otroškega zavetišča. V osmih letih svojega ob-

Številke kažejo sored ustanovitve misijskih pokrajin.

stanka je bilo ondi nad 500 krstov. Vsako nedeljo štejemo približno 30 sv. obhajil, ob praznikih dva do trikrat toliko; kajti večina naših kristjanov je zelo oddaljenih od misi-

¹ Piše preč. o. Laane M. A., Dar-es-salaam, 13. okt. 1919.

jona. Večkrat morajo tudi premeniti svoja bivališča, ko iščejo novih pašnikov za svoje črede ali radi dela. Vendar pridejo pet do šest krat na leto v misijon k sv. zakramentom. Tudi misijonarji jih včasih obišejo, da opravijo pri njih najsvetejšo daritev. Toda vse to nikakor ne zadostuje za otroke, ki živijo in rastejo brez verskega pouka. Zato se mora v misijonu ustanoviti otroško zavetišče, kar pa bo stalo kakih 400 do 500 funtov šterlingov, a je radi prihodnosti krščanskih občin neobhodno potrebno.²

V apostolski prefekturi dežele **Velika Namakva** je meseca oktobra 1918 z vso silo nastopila »španska influenza«; lotila se je brez izjeme belokožcev in črncev ter zahtevala mnogo žrtev. Sedaj pa že dva meseca razsaja tukaj druga bolezen, neka vrsta ošpic, ki sicer ni nevarna, a je zelo mučna in ljudi po več tednov zadržuje pri delu. Misijonskega osebja je zelo majhno število, in prefektura, ki je tako velika kot vsa Italija ter šteje 30.000 prebivalcev, ima sedaj komaj tri duhovnike, 10 misijonskih sester in 15 zamorskih katehistov. Imeli smo v preteklem letu 186 krstov in 15.682 sv. obhajil, kar je pri številu 3000 kristjanov jako tolažilno. Katehumenov je 545.³

Vsi misijonarji iz **Dahome-ja**, ki so morali v vojaško službo v Evropo, se vračajo zopet v svoje misijone. Mnogo se je minula leta pri nas molilo v ta namen. In ko so začele naše starejše zamorke vsak petek z razprostrtimi rokami moliti sv. križev pot za misijonarje, so njihov zgled kmalu posnemali mladi kristjani in kristjanke.⁴

V francoskem misijonu **Somali** se je pred nekaj meseci ustanovila nova misijonska postaja. Kljub mohamedanski okolici obeta ta misijon lepo bodočnost. Prebivalci ljubijo misijonarje; in čeprav vedo, da uče drugo vero, jim prav nič ne nasprotujejo, ampak radi prepuščajo misijonarjem svoje otroke v vzgojo. Od vseh strani prihajajo iskat k njim pomoči in prosit zdravil iz misijonske lekarne; kajti v vsem kraju ni nobenega zdravnika, niti lekarne. Pa ne prihajajo samo bolniki iz okolice, ampak tudi iz daljnih krajev, mnogi po več dni hoda. In to je misijonarjem kaj dobrodošlo, ker ti bolniki — vrnivši se v domovino — pripravljajo pot za nove krščanske občine.⁵

² Piše preč. o. Fages O. F. S., Keimoes, 10. novembra 1919.

³ Piše msgr. Krolikowski O. F. S., Heirachabis, 13. okt. 1919.

⁴ Piše sestra Neža M. L., tačas v Venissieux-u, 27. dec. 1919.

⁵ Piše msgr. Paskal de Luchom O. Cap., Djidjiga, 10. dec. 1919.

Misijonarji zopet in zopet poudarjajo korist in potrebo, katehistov - domačinov. Neki misijonar priporoča, da bi se ustanovila za vsak posamezni misijon zveza za katehiste, katere udje v Evropi bi skrbeli za vzdrževanje katehistov tega misijona. Ako bi vsak udeleženec te zveze prispeval za enega katehista, bi vsa stvar ne bila preveč težavna, ker stane vzdrževanje enega katehista letno okrog 200 frankov.⁶ (Milodare za vzdrževanje katehistov hvaležno sprejema Klaverjeva družba v Ljubljani. Op. uredništva.)

V misijonu Uguludi v **Shire** je bilo 15. avgusta m. l. 50 srečnih novokrščencev. Praznično veselje je nekoliko kalilo pomanjkanje rožnih vencev, s katerimi smo drugokrat ob tej priliki obdarovali novokrščence. Hvala Bogu, kmalu nato jih je poslala Klaverjeva družba.⁷

Misijoni apostolskega vikarijata **dežele Basuto** so tudi v vojnem času plodonosno delovali. Otvorilo se je od leta 1914. do sedaj nad 40 šol, izurilo se je več skupin katehistov ter ustanovilo mnogo novih misijonov. Samo v letu 1918/19 je bilo 6000 spreobrnjenj. Še nikdar ni bil čas za razširjanje katoliške vere tukaj tako ugoden, kot sedaj. Toda ako hočemo to tako ugodno priliko temeljito izrabiti, moramo na vsak način misliti na ustanovitev lastne tiskarne.⁸

Tudi ob Kongu je velika draginja. Zamorski predpasnik stane sedaj 25 frankov! In koliko izdajo misijonarji za svoja neobhodno potrebna potovanja! Tako je škof Augouard, apostolski vikar v francoskem **Osrednjem Kongu**, izdal za svoja misijonska potovanja 35.000 frankov.⁹

Katoliške misijonarje v severnem **Katangu** močno ovirajo v njihovem delovanju protestantovski pridigarji, ki so ustanovili že šest misijonskih postaj. V najbližjem času namerava dospeti zopet 80 ameriških protestantovskih misijonarjev.¹⁰

⁶ Piše preč. o. Terhorst M. H., Nyondo, Uganda.

⁷ Piše vlč. o. Kadoret Monttort, Uguludi, 29. oktobra 1919.

⁸ Piše preč. o. Lebreton O. M. I., Roma, 2. novembra 1919.

⁹ Piše premil g. škof Augouard C. S. Sp., Poitiers, 10. nov. 1919.

¹⁰ Piše msgr. Collenuert C. S. Sp., Louvain, 27. nov. 1919.

Apostolski vikariat dežel Galas.

Sledeče pismo, ki ga z dne 12. sept. 1919 pošilja prem. g. škof J a r o s s e a u, apostolski vikar dežel Galas naši vrhovni voditeljici, priča o očetovski ljubezni blagega nadpastirja do svojih apostolskih sodelavcev, zlasti do od njega vzgojenih črnih duhovnikov.

Preizkušnjam, o katerih sem Vam poročal minulega meseca maja, so sledili novi nič manj težki udarci usode. Prav nalezljive bolezni, ki so pretekli dve leti razsajale med nami, so zahtevale zopet pet novih, nam tako dragih človeških žrtev. Med temi sta na mojo veliko žalost dva črna domačina-duhovnika, in sicer preč. gospod Elija, ki je bil že pred sedmimi leti posvečen v mašnika, in preč. gospod P a v e l, ki je pred dvema letoma stopil v vrsto maziljencev Gospodovih. S tema blagima pokojnikoma je število umrlih učnih moči našega misijona zopet narastlo, in sicer imamo sedaj že enajst v Gospodu počivajočih. Vsi misijonarji, evropejski kakor tudi domačini, katere nam je zadnji čas ugrabila bolezen ali uničila zločinska roka, so se odlikovali po plemenitem značaju. Bili so v najboljših letih. Naš preč. o. J u l i j M a r i j a, dne 6. marca 1919 v misijonu Minne grozovito umorjen, je bil komaj 45 let stár; vneti in priljubljeni brat M a r c e l i n, ki je umrl dne 26. aprila v Harar-ju, je imel 41 let. Imenovani brat je kot spremljevalec umorjenega o. J u l i j a M a r i j a z veliko požrtvovalnostjo v misijonu Minne učil krščanski nauk ter spreobrnil veliko poganov. Preč. g. Elija je umrl v 34. letu; že kot štirileten deček je prišel v mojo oskrbo in sicer koj v začetku mojega misijonskega delovanja. Sprejel sem otroka iz rok njegove matere, oče je malo prej padel v boju.

V letih 1885. do 1895., ko je neka nalezljiva bolezen in nato velika lakota opustošala našo deželo, sem sprejel še več otrok in tako ustanovil lepo in cvetočo sirotišnico. Previdnost božja je naklonila, da se je med temi otroki nahajalo več zelo nadarjenih in pridnih dečkov, od katerih so trije postali duhovniki. Preč. gospod Elija je bil prvi, ki ga je ljubi Jezus poklical k svojemu oltarju. Druga dva, ki sta slišala v svojem srcu glas Gospodov, ki ju je vabil v svojo službo, sta preč. gospoda O n e x i m o s in T e o d o r. Oba sta izvrstna duhovnika in velika pomoč pri mojem apostolskem delu. Blagi duhovnik Elija si je kal svoje smrtne bolezni našel pri izvrševanju svojih duhov-

niških del krščanske ljubezni; kajti pri obiskovanju in strežbi na španski influenci obolelih je naposled sam postal žrtev te bolezni. Tako je po zgledu Pastirja dal življenje za svoje ovčice. Ta misel, da je njegovi smrti vtisnjen pečat svetega junaštva, me je tolažila v bridki bolesi nad njegovo izgubo. Imel sem v tem mladem zamorskem duhovniku, ki ga je krasila velika modrost, dragocenega pomočnika pri sestavljanju pisem in drugega pisanja v abesinskem jeziku. Zato je bila njegova smrt zame težak in občuten udarec. Vendar me pa navdaja upanje, da bo ljubi Bog, ki more obrniti vse stvari na dobro, nadomestil tudi to izgubo.

Črnci in vojska.

Piše preč. Lavrencij Sales.

Sledeči članek je izpod peresa misijonarja, ki se je kot bolniški strežnik sam udeležil vojske v nemški Vzhodni Afriki. Pisan je bil v četrtem letu vojske, a radi obstoječih razmer ni bil takoj objavljen. Ker pa bi vendar utegnil marsikoga izmed čitateljev zanimati, ga podajamo, sicer skrajšanega, a drugače neizpremenjenega v sledečem prevodu.

So vrli dečki, ti naši črnci. Zaslužijo prav zares, da vam o njih pripovedujem, četudi le v kratkih potezah, ter opišem, kaj mislijo o vojski, kaj so storili in kaj še storijo zanjo. O, ta vojska! Pravzaprav črnci niti vedeli niso, kaj je vojska na evropejski način. — Govorim o naših črncih. — Boj belokožcev proti belokožcem in njihovih črnih zaveznikov proti drugim črncem! Potem to raznolično orožje, strojnice in topovi! In to celi dve leti. Ne, tako dolgotrajne, splošne in uničevalne vojske pač še nikoli niso doživeli. Res so se tudi oni bojevali, rod proti rodu, toda na obeh straneh je bilo le malo borilcev. Borili so se najmočnejši in najbolj bojeviti, katerih sulica navadno nikdar ni zgrešila cilja. Vojskovali so se iz kakega posebnega vzroka: ali so se branili pred sovražnimi sosedi, ki so jim nameravali oropati hčere ali živino, ali pa so se hoteli maščevati za kak prejšnji poraz; včasih so si tudi sami zaželeli bogatega plena na ljudeh in živalih. Toda vojskovati se za prazen nič, za nekaj kilometrov zemlje, — ne, tega niso mogli umeti!

In potem se je njihova stvar odločila v par urah ali kvečjemu v pol dneva. Zagnali so bojni krik, vojaki so zaple-

sali bojni ples, združili so se ter napadli sovražnika. Bili so porazi in zmage, divji boji s sulicami in noži, bilo je tudi dovolj mrtvih in ranjenih, mnogo požiganja in ropanja. Ponoči nato so premagani plakali in tarnali nad svojimi mrličji, zmagovalci pa so prepevali zmagoslavne pesmi — in stvar je bila končana. Pač se je v prejšnjih časih vojska vnela zopet nanovo, ko so sinovi dorastli in bili zmožni maščevati sramoto očetov. Toda to je bilo samo še v davnih časih, ki se jih spominjajo le najstarejši ljudje. Saj so vendar že pred mnogimi leti prišli k njim misijonarji, ki so jih učili: »Vi ste otroci enega Očeta v nebesih. Ljubite se med seboj! Odložite orožje, zatrite jezo, sovražstvo in maščevalne misli!« Prišli so tudi drugi belokožci, postavili v njihovih deželah trdnjave ter govorili črnecem: »Nič več se ne boste vojskovali. Mi imamo moč in oblast nad vami, sami bomo odločili, kdo ima prav.«

O, ti mladi vojniki, kako so od jeze grizli svoje sulice, stari pa zmajevali z glavami in bili potrti in žalostni! Toda kmalu so se pomirili. Če se sami ne smejo več bojevati, se jim tudi ni bati sovražnika. Če sami niso smeli na roparske pohode, so bili tudi varni pred roparji. Žene res ne bodo mogle nič več vriskaje sprejemati vračajočih se zmagoslavnih vojnikov, a tudi njih ne bo nihče več oropal in ne bo jim treba objokovati mož, sinov in bratov. Tako so se tolažili, s tem umirili razburjeni duhovi. Bojno petje je potihnilo, sulice so rjavale, naši zamorci so mislili na vse kaj drugega kot na vojsko. Ni bila torej nobena nesreča, da so se belokožci polastili sodnijske oblasti.

Belokožci pa so si tudi obdržali pravico, napovedati in voditi vojsko. Meseca avgusta 1914 je izbruhnila vojska, in nekaj mesecev pozneje, januarja 1915, sem prišel v Mombaso. Črnici so mirno živeli dalje in niti od daleč niso slutili grozečih oblakov, ki so se zbirali nad njimi. Večina sploh ni ničesar vedela o vojski, in oni, ki so kaj slišali o tem, so zmajevali z ramami, kot da jih vsa stvar prav nič ne briga. Ako jim je kdo rekel: »V Evropi je vojska,« — so odvrnili: »Hm, mislili smo, da se belokožci ne vojskujejo.« Ali pa so dejali: »To je njihova stvar.« Pozneje so pač večkrat pristavili: »Nas naj pustijo pri miru in naj nas ne morijo ali pošiljajo v boj!« A sčasoma se je položaj spremenil in tudi naši črnici so morali zopet prijeti za orožje, četudi za moderno. In odlikovali so se kot junaki. Govoril sem nekoč z angleškim majorjem, ki je vodil bojni pohod angleške armade iz Dodome v Iringo. Spominjam se, kako je hvalil svoje nasprotnike, naše Askare, rekoč: »Res, sijajni borilci!« Nato je še pristavil: »Kar jih pa še posebno

odlikuje, je njihova izredna zvestoba v vsakem položaju. Resnici vsa čast! Dve leti se sedaj že borijo ob strani maloštevilnih belokožcev, doživljajo poraz za porazom, mnogokrat obkoljeni od dvajsetkratne premoči, trpe največje pomanjkanje in napore vseh vrst; vidijo nadalje, kako se redčijo njihove vrste, vedo za svoj obupni položaj in da je njihova usoda zapечатena — in vendar se ne udajo, niti ne pobegnejo. Izdajalca ni med njimi. Borijo se z ono trdovratnostjo in pogumom kakor prvi dan; Askari omahne šele, ko je zadet v čelo.« — Tako angleški major.

Nekoč prineso ranjenega Askari-ja v sumitsko bolnišnico. Podvreči se je moral zelo težki operaciji. Odrezali so mu nogo. Drugi dan ga vprašam: »No, prijatelj, ali ti je kaj žal, da si izgubil nogo?« — »Da,« mi odvrne; »toda veš zakaj? Ker ne morem več nad sovražnika.« —

Kratka misijonska poročila.

Strašna lakota ob Zgornjem Nilu. Preč. o. Renkens, misijonar družbe sv. Jožefa v Mill Hillu, piše iz Nagongera (vikarijat Zgornji Nil): »Lakota! Kdo zapopade vso bedo in gorje, katero obsega ta edina besedica! Ubogi črnici! Od gladu in pomanjkanja popolnoma oslabei, so komaj v stanu prinesiti prazen vrč do studenca, in, o! kolikokrat je ta čisto izsušen! Te suhe postave udrtih lic morajo človeka ganiti k usmiljenju! Kos drevesne skorje tesno oklepa njihova ledja, kajti reveži si hočejo s tem nekoliko utolažiti morečo lakoto. Otroci in odrasli iščejo korenin in divjih sadežev, da bi si utešili glad; mnogokrat pa se nevede najedo strupenih zelišč in si tako nakopljejo smrt. — Glej, tam na cesti leži umirajoč otrok. Nihče ne ve, čigavo je dete; hitro ga krstimo, da tako rešimo vsaj njegovo dušo. — Iz nekega selišča slišimo bolestno stokanje. Podamo se tja in najdemo 14letnega dečka, sedečega na drevesnem štoru. Bolj je podoban kostenjaku nego živemu

človeku. Pripoveduje nam, da so vsi prebivalci okoli stoječih koč umrli od lakote. Le on je ostal pri življenju. Človeku se zdi to skoraj nekaj nemogočega. In vendar je resnica, da je v nekaj mesecih v našem kraju umrlo nad 5000 ljudi od lakote. — Kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod!«

Za zaročence. Preč. o. Vester, misijonar v Nagalami (vikarijat Zgornji Nil), piše z dne 20. oktobra 1918 Klaverjevi družbi: »Kobiti se vendar našla velikodušna srca, ki bi nas podpirala pri ustanovitvi krščanskih družin! Tukaj starši svoje hčere prodajajo; kdor več plača, ta ima prednost. Uboگو dekle ima pri tem bore malo govoriti. Ženitna vsota znaša navadno 70 do 100 rupijev (3 rupiji okrog 4 krone).«

Neki drug misijonar, preč. o. Kiefer, iz družbe očetov Sv. Duha, piše o tem dne 24. decembra 1918 iz Nzese (Kongo) Klaverjevi družbi: »Zdi se mi, da je ustanovitev krščanskih družin naprava,

kateri bi morali posvečati posebno pozornost. Ona je namreč krona vseh drugih naprav; kajti med otroki krščanskih staršev upamo najti take, ki čutijo v sebi poklic do vzvišenega duhovskega stanu. In po njih dobe potem drugi pouk o sv. veri. Iz srca Vam torej priporočam to zelovažno podjetje ter Vas prosim pomoči. Kljub skrajni revščini in vojski sem to leto blagoslovil in

poročil 11 krščanskih parov. In to število raste vedno v razmerju, kakor pač naši mladi ljudje dorasčajo in se razvijajo.«

Priporočali bi to podjetje zlasti zaročencem v mili domovini; gotovo bi milodari, darovani v ta namen, da bi se tudi v Afriki mogli sklepati krščanski zakoni, sprosili novoporočencem obilnega blagoslova in milosti božje v bodočem zakonskem stanu!

Misijonski zavod za Eritrejo v Rimu.

V svoji posebni skrbi za vzhodno Cerkev je sv. Oče ustanovil nov misijonski zavod z namenom, vzgojiti dobro poučenih in temeljito izobraženih duhovnikov za domačine v Eritreji. Omenjeni zavod ima svoj sedež pri cerkvi »Sv. Štefan zamorcev« za Vatikanom. Ta cerkev je bila, kakor pove že njen naslov, od nekdanj namenjena duševnim potrebam onih, ki so došli iz Eritreje ter se mimogrede ustavili in mudili v Rimu. Oskrbovali so jo doslej duhovniki iz reda Trinitarcev. Vsled nove papeževe odredbe pa je sedaj izročena preč. oo. kapucinom iz Eritreje.

Izvoljen je že prvi ravnatelj. Preč. oo. kapucini iz Eritreje so se že naselili ondi in prvi bogoslovci apostolskega vikarijata Eritreja so že na potu v Rim. Obiskovali bodo bogoslovsko vseučilišče glavnega mesta krščanstva ter se udeleževali tečajev papeževega orijentalnega zavoda. Njihovo izobrazbo bodo izpopolnili pozneje tudi kolonijalni študiji.

Ustanovitev tega kolegija za Eritrejo je zopet nov dokaz izredne skrbi matere sv. Cerkve za napredek in razširjanje sv. evangelija.

Marija — zvezda misijonskega poklica.

Piše p. Höflinger, misijonar.

Pogosto smo že izkusili, da Marija sodeluje pri milostnem delovanju svojega božjega Sina v človeških dušah. Saj častimo Marijo kot kraljico naše pomoči, kot kraljico milosti

misijonskega poklica. Naša povest naj nam bo za zgled, kako se je pokazala milost Marije.

Janez Ludvik Papetard (berí: Papetár), sin imenitne francoske rodbine, je ugledal luč sveta l. 1808. v Pieny (dep. Marne). Njegovi starši, oče Louis Papetard, general, in mati Ivana Emilija Marchand, sta ga zelo ljubila. Vojaške dolžnosti so očeta pogosto zadrževale od domače družine. Zato se je pa mati s toliko večjo skrbnostjo posvetila vzgoji svojega otroka, kateremu je bil prihodnji poklic določen že v nežni mladostni dobi. Starši so hoteli, da bi se po očetovem zgledu odgojil vojaškemu stanu. Toda »človek obrača, Bog pa obrne«. Kdo bi si bil mislil, da bo Bog uvrstil tega otroka v vojsko borilcev božjih, misijonarjev?

Malemu Alojziju je bila odprta sijajna bodočnost. Komaj je bila dokončana njegova prva vzgoja, je prišel v staro častitljivo mesto Reims, kjer so kronali francoske kralje, da bi v Datonu dokončal gimnazijo. Za slovo mu je dala pobožna mati svetinjo Matere božje marientalske (v Elzasu). Alojzij je obljubil svoji materi, da jo bo nosil vse svoje življenje na prsih. In držal je besedo tudi potem, ko ga je potegnil vrtinec življenja v svet in nevarnosti verske brezbriznosti. Kolikokrat je vzdihovalo skrbno materino srce k Mariji za časno in večno srečo odsotnega sina!

Medtem pa je Alojzij v šoli izvrstno napredoval; imel je namreč velike duševne zmožnosti in bil je tudi premožen. Čez nekaj let je dokončal gimnazijo in njegova srčna želja, postati častnik, se je izpolnila.

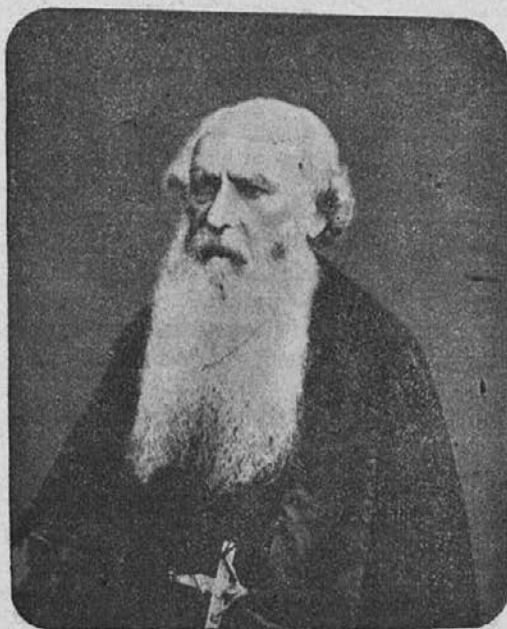
Oktobra leta 1826. je vstopil v slovečo francosko vojaško šolo v St. Cyr-u. Tukaj je bilo kakor nalašč za mladega, ognjevitega moža. V dveh letih je postal poročnik. Od leta 1828. so sledila drugo za drugim napredovanja. Ko so se začeli v severni Afriki boji s Kabili, je služil Papetard že kot častnik v francoski armadi. Ko je častizeljni častnik spoznal, da more dospeti do večje časti, se je odločil udeležiti se bojev v Afriki. Žrtev, zapustiti rojstno hišo in lepo, solnčno Francijo, mu je bila lahka z ozirom na časti, katere je pričakoval v daljni tujini. Sicer pa je skrbno mater, katero je iskreno ljubil, pred nekaj meseci izgubil in zato ga nič ni moglo zadržati od doživljanjev v črnem delu sveta.

In ni se varal. Kot hraber častnik je izvršil na afrikanski zemlji junaška dela in ni mu manjkalo odlikovanj. Toda kako je bilo z njegovo srečo, kaj se je godilo z njegovo neumrjočo dušo? Papetard je postal mlačen, zelo mlačen. Toda milost božja gre skrivnostna pota! Ker ga je božja previdnost odlo-

čila za višjo, idealnejšo vojno službo, ga je zadel izvanreden dogodek. Mogoče, da je bila molitev njegove pobožne matere, ali je bila pomoč in varstvo Marijino — eno je gotovo: svetinja Marijina, katero je Papetard — zvest svoji obljubi v otroških letih — nosil na prsih, je povzročila, da se je rešil na duši in telesu.

Začeli so se strašni boji pred Konstantino. Papetard se je zopet odlikoval s svojim junaštvom. Toda nenadoma ga v

P. Papetard.

strašnem bojnem metežu zadene sovražna krogla. Brez zavesti se zgrudi na tla — toda ne! — mahoma se vzdigne in gleda sirmé, kamor je prodrla krogla. Čudno! Krogla je prodrla bluzo — in vendar ne občuti niti najmanjše bolečine! Kroglo najde popolnoma stisnjeno na svetinji in z velikim začudenjem opazi, da je popolnoma nepoškodovan. Še danes se hrani dotična zmečkana krogla, v kateri je vtisnjena podoba Brezmadežne.

Papetard pa — ne da bi ga spreletelo čuvstvo hvaležnosti do visoke Varovalke — prime iznova za orožje in se vrže še z večjo drznostjo v bojni metež, dokler naposled Francozi popolnoma ne zmagajo. Zmaga je pripomogla našemu junaku k novemu odlikovanju; postal je stotnik.

Prešla so leta. Stotnik Papetard je prišel v Pariz. Nekoč se je nahajal v bližini sloveče romarske cerkve Notre Dame des Victoires (Naše ljube Gospe zmage). Vsled hudega naliva so bile ceste svetovnega mesta popolnoma prazne. Med malo ljudmi najdemo našega Papetarda, ki je še vedno oni, spošto-

vanje vzbujajoči častnik. Da bi ne bil na dežju, stopi pod streho pod cerkveni vhod. Ko gre nekaj vernikov v cerkev, tudi njega nehote nekaj potegne v Marijino svetišče. Tu pridiguje abé Desgenettes o Marijinih čudežih, kar stotnik z napeto pozornostjo posluša. Vneti govornik govori med drugim tudi o čudovitih uspehih Marijine svetinje. In ob spominu na materino ljubezen zadene pri teh besedah žarek milosti božje mrzlo stotnikovo srce. Ni li tudi on poseben varovanec naše ljube Gospe? Ali ga ni pobožna mati posvetila Mariji? Bliskoma se spomni vročega dneva pred Konstantino in iskaje potiplje svetinjo Matere božje z razbito svinčenko, katero je nosil vedno pri sebi kot ljub in hvaležen spomin na umrlo mater. Ne, to ni nikaka prevara, on je poseben varovanec vzvišene Device; njega je bolj kot vse druge zadela pridiga o varovancih Marijinih. Globoko ginjen posluša pridigo do konca. Ko pa zapusti duhovnik prižnico, tedaj pohiti Papetard za njim in kmalu se med njima razvije daljši pogovor.

»Ali resnično verujete to, kar ste danes pridigali, gospod abé?« začne smehljaje stotnik.

»Gotovo, prepričan sem o tem z dušo in telesom,« odvrne prijazno duhovnik.

Kazuje skrivljeno svetinjo z razbitim projektilom pripoveduje Papetard svoj dogodek pred Konstantino. Duhovniku, poznavalcu človeške duše, se pri tej priči brez težave posreči, da navduši stotnika za čast in ljubezen do njegove visoke Pomočnice. Opozori ga na čudežno dogodbo — posvetnemu človeku govori o milosti katoliške Cerkve. S pomočjo milosti Najvišjega pripelje tako junaka izpred Konstantine do resnejšega svetovnega naziranja. In glej največji čudež — zmago milosti in varstvo Marije!

Duhovnik in častnik poklekmeta in slavita usmiljeno pomoč Marije. Po mogočni Marijini milosti globoko ginjeni Papetard spozna ničevost dosedanjega življenja. Ponižno in ske-

Svetinja p. Papetarda
z zmečkano kroglo.

sano upogne koleno in pripozna božjemu namestniku svoje burno življenje. Poln srčnega miru zapusti Kristusovega namestnika. Z vso resnostjo se odreče vojaškemu stanu, stopi pod zastavo križa in pod tem varujočim praporom hoče osvajati in reševati neumrjoče duše v čast Najvišjega, v čast blažene Matere božje.

Papetard je bil že v 33. letu, ko je začel študirati bogoslovje. Leta 1841. je vstopil v duhovno semenišče v Rimu. V duhovnika posvečen se je posvetil več let dušnemu pastirstvu v Parizu v milostnem svetišču Naše ljube Gospe. Toda Marija je še več zahtevala od svojega varovanca. Neki ameriški škof je opomnil vikarja Papetarda na veliko potrebo in revščino inozemskih misijonov ter ga takoj navdušil za to visoko ideaalno delo. Leta 1857. je prišel skupaj s škofom Bresillac-om, ustanoviteljem Lijonske misijonske družbe. In Papetard je bil po božji previdnosti izbrano orodje za to novo ustanovljeno družbo. Sklenil je postati misijonar in posvetil je svoje moči in premoženje družbi. Potem je potoval po Evropi in povsod vzpodbujal vernike, naj podpirajo to veliko delo. Kdor pozna hudo in žalostno usodo te družbe v prvih letih njenega obstoja, ta razume, kaj je Papetard naredil za njo. Nahajal se je ravno v Nici v misijonski hiši, katero je bil sam ustanovil, ko je plemenitega moža 6. maja 1877 v sredi marljivega dela dohitela smrt. Gotovo je Marija svojemu služabniku za njegovo delovanje pripravila plačilo. Saj je vendar ona skrbna mati misijonarjev, njihova svetla zvezda danica, ki jih vodi in pelje skozi vse hude življenjske boje tja k lepemu, visokemu cilju!

Marijino češčenje ob Zlatem obrežju.

Nekega dne pride star zamorec v misijonsko postajo. Od daleč je prišel in sedaj želi govoriti z misijonarjem. »Ste li kristjani?« ga vpraša takoj po prvem pozdravu. — »Da, smo.« — »Imate li pravo vero?« — »Da, imamo jo.« — »Verujete v Marijo?« — »Da, verujemo.« — »Jo li tudi častite?« — »Častimo jo kot Mater našega Gospoda Jezusa Kristusa!« — Po teh vprašanjih poda stari zamorec misijonarju roko in pravi: »Sedaj vem: vi edini oznanjujete pravo vero! Poslušaj me, oče! V zgodnji mladosti so me vjeli Arabci in me prodali v sužnost. Daleč so me odvedli. Tam sem spoznal belokožce, ki so imeli isto vero kot vi; tudi oni so častili Marijo. O, to so bili dobri ljudje! Poučevali so me in kmalu bi bil imel prejeti sv. krst. Toda

moj gospodar, neki Arabec, tega ni hotel. In da bi to zabranil, me proda daleč proč nekemu svojemu prijatelju. Pri njem sem ostal dolgo, dolgo časa. Vedno sem se spominjal dobrih, belih mož; toda v onih krajih nisem videl nobenega. Ko je moj gospodar umrl, sem vsled starosti dobil prostost. Vrnil sem se v svojo domovino. A vedno me je spremljala misel na vašo vero. Nedavno pa zvem, da ste tukaj, in takoj sem se podal na pot, da bi se prepričal, bom li končno vendar dosegel toli zaželjeno srečo. Sedaj sem tukaj, krsti me!« Ta starček je bil prvi kristjan Zlatega obrežja.

Tudi od kristjanov za časa Portugalcev (14. stoletje) se še nahaja spomin na Marijo. Potomci teh starih kristjanov se imenujejo »Santa Maria People«, t. j. »Marijino ljudstvo«. Drugega sledu o krščanstvu pri teh narodih ni več najti. Tudi Marijo časte v svojem poganskem smislu, namreč kot malika. Vendar spominja dejstvo, da vsako soboto prižgejo lučko pred tem »malikom«, na starodavno, krščansko navado.

Krščanska vera je na teh tleh zopet pognala globoke korenine in širi že močne veje na vse strani. Pač gotovo posledica priprošnje Marijine, ki poplača bogato vsako nji izkazano uslugo.

Tolažilne besede v sedanjih bridkostih.

Nekoč je imel sv. Anton Padovanski pridigo o poslednji sodbi, iz katere je povzeto sledeče:

Ločitev dobrih od hudobnih na sodnji dan je prerokoval že prerok Danijel »Ločite jih in bodem jih sodil!« Noben hudobnež se potem ne bo več mogel pridružiti dobrim, da bi se rešil. O strašna ločitev! Kajti koliko jih je danes mnenja, da so na desnici božji, ker se jim posreči vse na svetu in se nam zde kot izvoljenci, bodo pa potem postavljeni na levico. Zveličar sam se primerja pastirju, ki postavi ovce na desno, kozle pa na levo stran. Ovce so poslušale glas dobrega pastirja, sprejele vero in izpolnjevale zapovedi. — Brezbožni pa bodo ob koncu zavrženi. Zato naj se le sedaj tukaj na svetu gosté z zemeljskimi dobrotami! Bog jim da pač na zemlji marsikatero dobroto, kakor tudi zdravnik ne odreče ničesar neozdravljivemu bolniku. Zato naj dobri nikar ne zavidajo hudobnih za njihovo časno srečo! Saj vidijo, kolika zla jim bodo sledila. Eni gredo po ostri in trdi stezi proti nebeški domovini, drugi se sprehajajo po cvetočih livadah proti peklu.

Sv. Peter Klaver deli živila med zamorce.

Sv. Peter Klaver je bil od svojih predstojnikov določen za misijonarja med zamorskimi sužnji v Ameriki. Nepopisna je bila beda teh nesrečnežev; veliko so reveži trpeli zlasti ob prevozu iz Afrike. Zato je svetnik hitel vsakokrat, ko je došla ladja s tem človeškim blagom, v pristanišče ter skušal z raznimi krepčili in ljubeznivim sprejemom pridobiti zaupanje novodošlih.

Misijonarji v Afriki morajo skrbeti tudi za telesni blagor ubogih zamorcev, da tako tem lažje skrbje za njihove neumrjoče duše. Lakota v Afriki skoraj nikdar ne preneha. Zato oni, ki darujejo miloščino za stradajoče v Afriki, pomagajo k rešitvi duš zamorcev. Drugi način telesnega dela usmiljenja pa obstoji v darovih za takoimenovani »Kruh sv. Antona za Afriko«. Mnogotere zahvale za uslišanje dokazujejo, kako čudovito pomaga pogosto sv. Anton dobrotnikom misijonov.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Sčinogradu.

Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.

Natisnila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Zakaj si naročimo, čitajmo in priporočajmo „Odmev iz Afrike“?

Na to vprašanje je kaj lepo odgovorila neka pospeševaljica:

I. »ODMEV« si naročimo:

1. da s tem pospešujemo katoliški tisk sploh;
2. zlasti pa, da z malim prispevkom podpiramo katoliške misijone.

II. »ODMEV« čitajmo:

1. da ostanemo v tesni zvezi s Klaverjevo družbo in njenim blagonosnim delovanjem;
2. da se navdušimo za velevažno delovanje katoliških misijonov;
3. da se navdušimo, kolikor nam dopuščajo sredstva in razmere, za sodelovanje pri svetem delu spreobračanja poganov in tako pomagamo izpolnjevati zapoved Odrešenikovo: »Učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha!«;
4. da črpamo iz njega tolažbe v težkih časih. Dandanes, ko večina ljudi nima smisla za resnice sv. vere, katero tuintam preganjajo, cvete v tujih poganskih deželah cvetka sv. vere vedno lepše. In čitatelj ima vedno znova priliko, da občuduje požrtvovalnost, zatajevanje in druge lepe čednosti spreobrnjenecv. In nehote nam pride tolažilna misel: Čeprav se posuši ena veja na drevesu sv. Cerkve, vendar poganja drevo, ki naj traja do konca sveta, vedno nove mladike, novo cvetje;
5. da podpiramo v daljnih poganskih deželah one, ki žrtvujejo svoje življenje za rešitev duš, in da smo tudi poučeni o njihovem delovanju in njihovi ter njih izročeni ovčic nadaljnji usodi;
6. da s skupno molitvijo delujemo za rešitev poganov;
7. da se udeležimo milosti toliko sv. maš in odpustkov.

III. Priporočajmo »ODMEV« tudi drugim:

1. ker s tem pomagamo, da se Klaverjeva družba vedno bolj razširja;
2. da s tem vedno bolj zbudimo zanimanje za misijone in tako pokažemo ljudem pot, po katerem si lahko pridobe mnogo milosti; kajti ljubi Bog obilo plačuje vsako dobro delo, storjeno iz dobrega namena;
3. da tudi sebi pridobimo ljubezen božjo.

Pospeševaljica Klaverjeve družbe.

Iz naše listnice.

Neki župnik piše: Z veseljem pristopim kot podpornik h Klaverjevi družbi. Delovati hočem z vsemi močmi za razširjanje Vaše družbe in ji pridobivati novih dobrotnikov in prispevkov. Najraje bi šel sam v misijone, pomagal misijonarjem pri njihovem

delovanju za rešitev duš in skušal izpopolniti njihove razredčene vrste. Ko bi bil le trdnjšegega zdravja! Kako rad bi šel tja, četudi le za nekaj let, dokler ne vzraste in se ne vzgoji mladi naraščaj!

Lahko, in vendar tako koristno podpiranje misijonov.

Neki carinski uradnik in obenem vnet prijatelj misijonov skrbno zbira raznovrstne kosčke in ostanke motvozov, prevez in vrvic, ki jih v takih uradih pogosto v veliki množini kot nepotrebno šaro mečejo med smeti. Te stvari pošilja potem Klaverjevi družbi, katera sprejema njegove pošiljatve vselej z velikim veseljem; kajti ravno sedaj bi za take reči morala izdajati velike vsote. Gotovo je med našimi čitatelji še mnogo takih, ki bi misijonom lahko storili enako uslugo. Zato se do vseh teh obračamo s srčno prošnjo, naj marljivo zbirajo motvoze in vrvico ter jih pošiljajo Klaverjevi družbi v Ljubljano.

Biti moramo le nekoliko iznajdljivi,

in pomagali bomo misijonom brez posebnega truda in stroškov. V mnogih družbah, n. pr. Marijinih kongregacijah, društvih za izdelovanje paramentov, dekliških krožkih, itd., je navada, da se pri sestankih čita iz kake dobre knjige. Bi li ne bilo umestno, ko bi se čitateljice tuintam poslužile v to svrhu »Odmeva iz Afrike«?! In morda se celo posreči, vpeljati ta misijonski list v družbeno knjižnico. Tudi razne druge zanimive brošurice se dobe v ta namen pri Družbi sv. Petra Klaverja v Ljubljani.

Našim spoštovanim čitateljem. Mnogo naših blagih čitateljev pozna naš, za ljube otročiče izhajajoči mesečnik »Zamorček«. A so tudi taki, ki ga še premalo, drugi morda sploh ne poznajo. In čeprav je pisan za otroke, bodo vendar njegove ljubke povesti, zanimivi spisi in raznovrstni članki tudi odraslim nudili mnogo zabave, spodbude in pouka, ako so si le ohranili otroško nprav in mladostno duševno svežost, kakor oni učitelj neke gorske vasice, čigar vrstice podajamo v sledečem: »Danes sem zopet z velikim veseljem prejel vselej tako željno pričakovanega »Zamorčka«, ki mi je postal neločljiv prijatelj. Pisan je sicer za otroke — vendar ga ne odložim prej, dokler ga s polnim užitkom vsega ne prečitam. Rad bi mu pridobil prav mnogo naročnikov, toda v naši romantični gorski vasici to ni tako lahko. Kljub temu hočem v prihodnje zopet poskusiti svojo srečo.«

„Zamorček“, ilustrirani mesečnik za mladino. — Cena s poštino vred 2 kroni. — Naroča se pod naslovom: Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Pred škofijo 8. — Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.